Lietas arhīva Nr. 1-0056-18/15
ECLI:LV:RLPT:2018:0319.1A29015117.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 19.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese D.Bērziņa 2018.gada 6.martā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ (turpmāk - iesniedzēja) sūdzībā par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk - iestāde) 2017.gada 13.jūnija lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8.

Aprakstošā daļa

2017.gada 11.maijā Rīgas pašvaldības policijas inspektors A.Mazlazdiņš sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. ZV 214111 par to, ka /pers. A/ 2017.gada 11.maijā pulksten 21:35 Rīgā, Kaļķu ielā 3a ar transportlīdzekli TOYOTA VERSO, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, veica pasažieru pārvadājumus Vecrīgā bez speciālās atļaujas vieglo taksometru iebraukšanas Vecrīgā. Atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi nav konstatēti.

Tādējādi neievērojot 13.10.2015. Ministru Kabineta Noteikumu Nr. 171 „Vieglo taksometru pārvadājumu licencēšanas un pašvaldības nodevas par vieglo taksometru iebraukšanu īpaša režīma zonā saistošo noteikumu" 46. un 64. punkta prasību neievērošanu.

Ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 13.jūnija lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8 /pers. A/ uzlikts naudas sods 50,00 EUR apmērā.

2017.gada 21.jūlijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par iestādes lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8.

Sūdzības iesniedzēja sūdzībā norāda, ka lēmumam nepiekrīt un pārsūdz to pilnā apmērā šādu apsvērumu dēļ.

Iesniedzējs norāda, ka saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.171 50.punkta nosacījumiem iestāde atļauju iebraukt Vecrīgā paziņo pārvadātājam, publicējot to Departamenta tīmekļa vietnē *www.rdsd.lv* viena mēneša laikā no pieteikuma saņemšanas.

Departamenta tīmekļa vietnē norādīts, ka atļauja SIA /Nosaukums A/ ir piešķirta no 2017.gada 11.marta līdz 2018.gada 10.martam, norādot ka lēmums publicēts 2017.gada 10.martā, skatīt 233.ierakstu (http://rdsd.lv/ielu-infrastrukiura\vieglie-taksometri/piešķirtas-atļaujas-vieglo-taksometru-iebrauksanai-vecriga). Proti, pārvadātājs 2017.gada 11.maijā bija tiesīgs iebraukt Vecrīgā, un sūdzības iesniedzējs ir nepamatoti saukts pie administratīvās atbildības, jo nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Līdz 2017.gada 10.maijam Departamenta tīmekļa vietnē nebija publicēta šāda informācija, kas faktiski nozīmē to, ka sūdzības iesniedzējs nedrīkstētu iebraukt Vecrīgā līdz vismaz 2017.gada 10.maijam, jo lēmums netika publicēts un pēc iestādes domām, pretēji Administratīvā procesa likuma normām, stājas spēkā tikai pēc tā publicēšanas Departamenta tīmekļa vietnē.

Iesniedzējs norāda, ka iestāde nepilda normatīvo aktu prasības un nespēj nodrošināt savlaicīgu un efektīvu atļauju izsniegšanu, tādējādi nostādot pārvadātājus, kuru rīcībā ir viens vieglais taksometrs, negodīgas konkurences apstākļos, nesasniedzot Saistošo noteikumu Nr.171 mērķi, kā arī liedzot veikt saimniecisko darbību Vecrīgā, deformējot ģeogrāfiskā tirgus konkurenci.

Iestāde nav izvērtējusi lietu pēc būtības, nav noskaidrojusi, vai sūdzības iesniedzēja pārkāpumā ir saskatāmas visas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes, kas nebija arī sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī, proti, 2017.gada 13.jūnijā, ņemot vērā to, ka Departaments nav veicis lēmumu ievietošanu tīmekļa vietnē atbilstoši Saistošo noteikumu Nr.171 nosacījumiem, pārkāpjot Administratīvā procesa likuma normas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, sūdzības iesniedzēja darbībās nav Saistošo noteikumu Nr.171 46.punktā paredzētā pārkāpuma sastāva, proti, pārvadātājam 2017.gada 11.maijā bija spēkā esoša atļauja iebraukšanai Vecrīgā.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.171 63.punktu Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles dienests kontrolē šo saistošo noteikumu prasību izpildi, sastāda administratīvā pārkāpuma protokolus un uzliek administratīvos sodus par šo saistošo noteikumu pārkāpšanu. Proti, Rīgas domes Administratīvā komisija saskaņā ar normatīvo aktu nav tiesīga piemērot sodu par Saistošo noteikumu Nr. 171 63.punkta prasību neievērošanu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas APK 22.pantu, 244.pantu, 288.panta pirmo un otro daļu, 289.panta pirmo daļu iesniedzējs lūdz tiesu atcelt Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 13.jūnija lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} pantā noteikto, tiesa iesniedzēja sūdzību izskata rakstveida procesā un ievērojot šā kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

Tiesa, iepazinusies ar sūdzību un Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 13.jūnija lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka iestādes lēmums ir atceļams un lietvedība lietā ir izbeidzama.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;
2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;
3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;
4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;
5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;
6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;
7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar Latvijas APK 7.panta pirmo, otro un trešo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo

pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumā noteiktajā kārtībā. Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Pilnvarotās iestādes un amatpersonas administratīvās ietekmēšanas līdzekļus piemēro savas kompetences ietvaros, stingrā saskaņā ar likumu.

Latvijas APK 238.pants nosaka, ka administratīvo pārkāpumu lietu lietvedības un izskatīšanas kārtību nosaka šis kodekss un citi normatīvie akti.

Atbilstoši Latvijas APK 238.[1]panta pirmajai daļai saņemot ziņas, kuras norāda uz iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, šā kodeksa 247.pantā minētās personas triju darba dienu laikā pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību (šā kodeksa 238.[2] un 239.pants), vai par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības. Lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt, arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu vai fiksējot to rezolūcijas veidā uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 247.pantu personas, kurām ir tiesības sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, nosaka šis likums vai citi normatīvie akti. Protokolu ir tiesīgas sastādīt arī attiecīgi pilnvarotas pašvaldību amatpersonas. Ja šis likums vai citi normatīvie akti nenosaka personu, kura ir tiesīga sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, to sastāda iestāde, kura saskaņā ar šo likumu ir pilnvarota izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas, vai Valsts policijas darbinieks atbilstoši pārkāpuma izdarīšanas vietai.

Saskaņā ar Rīgas domes 2015.gada 13.oktobra saistošo noteikumu Nr.171 "Vieglo taksometru pārvadājumu licencēšanas un pašvaldības nodevas par vieglo taksometru iebraukšanu īpaša režīma zonā saistošie noteikumi" 63.punktu Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles dienests kontrolē šo saistošo noteikumu prasību izpildi, sastāda administratīvā pārkāpuma protokolus un uzliek administratīvos sodus par šo saistošo noteikumu pārkāpšanu.

Tiesa konstatē, ka no iepriekš minētajām likuma normām izriet, ka pašvaldības policijas darbiniekam nav tiesības sastādīt administratīvā pārkāpumu protokolu par Rīgas domes 2015.gada 13.oktobra saistošo noteikumu Nr. 171 46.punkta pārkāpumu. Savukārt saskaņā ar 13.10.2015. Ministru Kabineta Noteikumu Nr. 171 „Vieglo taksometru pārvadājumu licencēšanas un pašvaldības nodevas par vieglo taksometru iebraukšanu īpaša režīma zonā saistošo noteikumu" (turpmāk tekstā- Noteikumi) 63. punktu Rīgas domes Administratīvai komisijai nav tiesību izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu un uzlikt sodus par šo pārkāpumu. Noteikumi nosaka, ka Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles dienests sastāda administratīvā pārkāpuma protokolus un uzliek sodus par minēto Noteikumu neievērošanu.

No lietas materiāliem nav redzams, kā citādi noteikts pašvaldības policijas pilnvarojums kontrolēt Rīgas domes 2015.gada 13.oktobra saistošo noteikumu Nr.171 prasību izpildi, sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolus.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.panta piekto daļu administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt atbilstoši minētā panta 8.daļai, pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Administratīvā pārkāpuma protokolam ir divējāda daba. Pirmkārt, tas ir dokuments, kurā tiek fiksētas procesuālās darbības, norādītas lietas izlemšanai nepieciešamās ziņas (Latvijas APK 246., 248.pants), kā arī ar protokolu tiek uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Otrkārt, protokols atbilstoši Latvijas APK 243.pantam ir vērtējams arī kā pierādīšanas līdzeklis, kas ietver ziņas par faktiem, kas apliecina pārkāpuma esamību. Tas ir, administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā fiksē ziņas par izdarīto pārkāpumu un kuram ir pierādījuma nozīme lietā.

Lai pierādīšanas līdzeklis būtu izmantojams, tam ir jābūt iegūtam ar tiesiskām metodēm (*Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 7.novembra sprieduma 12.punkts lietā Nr.A42735909*).

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 19.panta sesto daļu un 12.panta pirmās daļas 4.punktu pašvaldības policijas darbiniekam cita starpā ir noteiktas tiesības sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem pienākumu pildīšanas laikā atbilstoši dienesta kompetencei. Taču administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanu, t.sk., personu kompetenci, kuras ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, reglamentē Latvijas APK normas. Likumdevējs ir noteicis administratīvo pārkāpumu lietu lietvedības kārtību, ir noteicis personas, kuras ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu atkarībā no izdarītā administratīvā pārkāpuma (*Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016.gada 25.novembra spriedums Nr.104AA-712-16*).

Ar administratīvā pārkāpuma protokolu personai tiek inkriminēts konkrēts pārkāpums, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība, līdzīgi kā krimināllietās personai tiek celta apsūdzība. Ar šo brīdi personai tiek darīts zināms, kādu pārkāpumu tā ir izdarījusi, ar šo brīdi persona var sākt realizēt savas likumā noteiktās tiesības uz aizstāvību. Minēto iemeslu dēļ administratīvā pārkāpuma protokols ir būtiska administratīvā pārkāpuma lietvedības daļa.

No Latvijas APK 237.panta izriet, ka lietvedībai administratīvo pārkāpumu lietās jānotiek stingrā saskaņā ar likumu. Turklāt jāņem vērā, ka administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izpratnē (*Satversmes tiesas 2002.gada 20. jūnija sprieduma secinājumu daļas 6.1.punkts lietā Nr.2001-17- 0106.*).

Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma protokols ir sastādīts, pārkāpjot protokola sastādīšanas pilnvarojuma nosacījumus. Latvijas APK neparedz tiesai iespēju turpināt lietvedību uz administratīvā pārkāpuma protokola pamata, ko ir sastādījusi amatpersona, kas tam nav normatīvajos aktos pilnvarota. Līdz ar to lietvedība ir izbeidzama, pamatojoties uz Latvijas APK 239.panta 1.daļu.

Tiesa secina, ka nav pamata citu sūdzībā ietverto argumentu izvērtēšanai, jo lietvedība konkrētā administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama, pamatojoties uz to, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir sastādījusi persona, kurai nav tiesību sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu par Rīgas domes 2015.gada 13.oktobra saistošo noteikumu Nr.171 46.punkta pārkāpšanu. Turklāt lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt.

Saskaņā ar Latvijas APK 7.pantu likuma prasību ievērošanu, piemērojot ietekmēšanas līdzekļus par administratīvajiem pārkāpumiem, nodrošina ar augstāku institūciju un amatpersonu realizētu sistemātisku kontroli, prokurora uzraudzību, pārsūdzēšanas tiesībām un citos likumā noteiktajos veidos.

Turklāt Latvijas APK 286.panta otrā daļā nosaka, ka augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Atbilstoši Latvijas APK 289.[12]panta otrajai daļai rajona (pilsētas) tiesa izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1)atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2)atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3)atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4)groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā, ka lietvedībā ir pieļauti procesuāli pārkāpumi, kurus nav iespējams novērst, izskatot lietu tiesā, tiesa atzīst, ka Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 13.jūnija lēmums Nr. D57-AK-17-24-8 ir atceļams un administratīvā lietvedība izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas APK 7.pantu, 8.panta trešo daļu, 237.pantu, 239.panta 1.daļu, 243.pantu, 286.panta otro daļu, 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu, 289.^{13}panta piekto un sesto daļu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu tiesa

nolēma

atcelt Rīgas domes Administratīvās komisijas 2017.gada 13.jūnija lēmumu Nr. D57-AK-17-24-8 par /pers. A/, sodīšanu par 2015.gada 13.oktobra Rīgas domes saistošo noteikumu Nr. 171 46.punkta pārkāpumu un izbeigt lietvedību.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no tā pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2018.gada 19.marta.

Tiesnese: (personiskais paraksts) D.Bērziņa